

19-08-2014

Referat af møde i Dialogforum den 18. august 2014

Dato: 18. august 2014
Tid: 15.00-17.00
Sted: Københavns Rådhus, Udvalgsværelse 8

Sagsnr.
2014-0140618

Dokumentnr.
2014-0140618-19

Mødedeltagere: Mette Fløjborg, Benedicte Møllegaard, Martin Ravn Hansen, Andrea Hermansen, Erik Olsen, Lotte Kaspersen, Tina Pauli, Johannes Nymark, Vibeke Isabel Bena Thomsen, Lisbet Jørgensen, Monica Hierwagen, Jacob Fenger, Olaffa Christensen, Erland Hansen, Camilla Roed Simpson, Christina Færch-Jensen, Laura Rømer Weirsøe, Louise Gielov Olsen, Gitte Bylov Larsen, Jesper Christensen og Anna Paarup Kylling (ref.)

Sagsbehandler
Anna Paarup Kylling

Afbud: Robert Refby, Stig Sørensen, Pernille Ruben Hansen, Cornelius Christiansen, Lizzie Sørensen, Vibeke Middleton, Paul Naisbritt, Otto Kristiansen, Christel Larsson, Jytte Marie Kristensen og Helle Charlotte Andersen

1. Velkomst

Jesper Christensen bød velkommen og foreslog en kort navnerunde.

2. Godkendelse af mødets dagsorden

Dialogforum godkendte dagsordenen for dagens møde.

3. Godkendelse af referat fra sidste møde i Dialogforum d. 19. maj 2014

Forud for mødet er der indgivet en skriftlig bemærkning til referatet fra Benedicte Møllegaard. Bemærkningen gik på en utilfredshed med den måde Benedictes indlæg på mødet i Dialogforum d. 19. maj 2014 fremgik af referatet.

På mødet d. 19. maj, blev det under temadrøftelsen om kommunens aktivitets- og samværstilbud fortalt, at der ingen økonomisk tilførsel er til området. Dette betyder, at hvis kommunen vælger at opprioritere et aktivitetstilbud eller værested med tilførsel af flere midler, vil midlerne skulle findes et andet sted på området. I den forbindelse fremsatte Benedicte Møllegaard et forslag om, at kommunen i højere grad anvender frivillig arbejdskraft på aktivitets- og samværstilbud. Dette vil både være til gavn for de psykisk syge og sårbare borgere, ligesom det vil bringe de oceaner af uudnyttede kræfter, der findes i samfundet, i spil.

MR Voksne - personale

Bernstorffsgade 17
1577 København V

E-mail
CT11@sof.kk.dk

På betingelse af at denne bemærkning indgår i dette mødes referat, godkendte Dialogforum referatet for sidste møde d. 19.maj 2014.

4. Temadrøftelse

Jesper præsenterede dagens temadrøftelse, som omhandlede frivillighed i socialforvaltningen.

Jesper fortalte, at man i forvaltningen arbejder på at få etableret nye samarbejder mellem tilbud og centre og den frivillige verden, pårørende osv., ligesom flere tilbud arbejder på at øge graden af brugerfrivillighed og brugerinddragelse. Socialforvaltningen vil derfor gerne høre Dialogforums oplevelser, erfaringer, ideer og holdninger til, hvordan vi bedst muligt arbejder med frivillighed i socialpsykiatrien.

Forud for den fælles drøftelse blev der holdt fire oplæg som introduktion til arbejdet med frivillighed i Socialforvaltningen. De inviterede oplægsholdere var Laura Rømer Weirsøe fra Mål- og Rammekontoret Voksne i Socialforvaltningen, som arbejder med udviklingen af frivillighedsområdet i Socialforvaltningen. Derudover var der oplæg fra Camilla Roed Simpson og Christina Færch-Jensen, som er henholdsvis projektleder og projektmedarbejder i forvaltningens nye fricenterforsøg FriNoVa. Det fjerde oplæg blev holdt af Dialogforum medlem Vibeke Isabel Bena Thomsen, som er aktiv frivillig på FriNoVa.

Oplæg fra Laura Rømer Weirsøe fra Mål- og Rammekontoret Voksne i Socialforvaltningen

Laura gav en kort introduktion til frivillighedsområdet i Socialforvaltningen.

Laura fortalte, at der generelt er stort fokus på frivillighed i Københavns Kommune og særligt i Socialforvaltningen, og at man i Socialforvaltningen gerne vil arbejde mere med borgerne, som aktive medspillere i forhold til at løse de komplekse problemstillinger forvaltningen står over for. Erfaringerne viser, at borgerne (herunder tidligere brugere) har en anden tilgang og mulighed for at skabe en tillidsfuld dialog med medmennesker, der står i en sårbar situation end de professionelle.

Laura nævnte beboerdemokratiet på Center for aktive stofmisbrugere på Blågårds Plads, som et eksempel på en lettilgængelig form for brugerinddragelse, hvor borgerne inddrages i hverdagslivet i tilbuddene og motiveres til aktivt at tage stilling til problemstillinger. Et eksempel er, at der hver aften holdes et uformelt møde, hvor dagens gode og dårlige erfaringer deles og tages med i den videre udvikling af tilbuddet.

Som et andet eksempel nævnte Laura et samarbejde mellem SIND og Center Nørrebro om en besøgsvennetjeneste til sårbare unge, hvor det er lykkedes at knytte frivillige op på forvaltningens tilbud. Besøgsvennetjenesten er desuden udviklet på baggrund af brugerinddragelse og er dermed også et eksempel på, hvordan brugere kan indgå aktivt som medskabere af et tilbud.

Oplæg fra Camilla Roed Simpson, projektleder på FriNoVa

Camilla fortalte, at FriNoVa er et projekt, som er udsprunget af en oplevelse af, at Københavns Kommune, grundet kommunens størrelse, kan virke kompleks, bureaukratisk og svær at navigere i som bruger med psykisk sårbarhed eller sindslidelse. FriNoVa skal derfor tilbyde information, rådgivning og undervisning og skal henvise til relevante tilbud i det offentlige og i civilsamfundet.

Camilla fortalte videre, at man i FriNoVa har arbejdet med frivillighed og brugerinddragelse i form af et brugerpanel, som har været med fra projektets start. Intentionen med panelet er at sikre brugerperspektivet i forhold til projektets udvikling samt at lave en samskabelses- og idéudviklingsproces omkring, hvad behovene og udfordringerne er for brugerne i deres kontakt med systemet. Derudover er intentionen at anvende frivillige med brugererfaringer som værter, når borgere henvender sig i FriNoVa. Camilla orienterede om, at FriNoVa henvender sig til borgere mellem 18 og 35 år, og at der holdes åbningsreception den 1. september 2014.

Erik Olsen stillede spørgsmål om, hvorvidt FriNoVa er koblet op på projektet Åben Dialog, som er et projekt, der handler om at aktivere borgernes netværk.

Erland Hansen fra FriNoVa fortalte om Åben Dialog som et koncept, der kan udvikles i flere sammenhænge. På FriNoVa arbejder de meget med de åbne netværkssamtaler, fordi der ligger en stor kraft i det, at flere i netværket støtter op om borgeren i forhold til at sikre, at borgeren får den rette støtte samt støtte til, at borgeren får det bedre.

Oplæg fra Christina Færch-Jensen, projektmedarbejder på FriNoVa

Christina fortalte, at en af de væsentlige udfordringer i samarbejdet mellem frivillige og lønnede medarbejdere er kommunikation. Udfordringen opstår fordi, man kommer fra to forskellige verdener og ikke taler samme sprog. Så hvad, man siger og hvad, man hører, er ikke altid er det samme for hhv. professionel og bruger. Dette er en væsentlig udfordring, selvom der er åbenhed og lydhørhed, fordi man skal lære at tale sammen.

Herudover er det også væsentligt, at man reelt lytter til de brugere eller andre, man inviterer ind og giver en stemme. Ellers er det ikke brugerinddragelse.

Christina fortalte, at en anden udfordring i arbejdet med frivillige og specifikt i FriNoVa er, at man ingen økonomi har (ud over ansættelse af et par faste medarbejdere). Dette er en udfordring fordi, der således ikke er penge til at kvalificere de frivillige og klæde dem godt på til at være værter, som skal modtage de borgere, som henvender sig i centret. Dette er problematisk både for de frivillige, som ikke føler sig ordentlig klædt på til opgaven og for borgerne, som kan føle, at de ikke får den rigtige hjælp.

Dialogforum stillede spørgsmål til forankringen af FriNoVa og samarbejdet med andre organisationer.

Camilla svarede, at FriNoVa er et lokalt projekt forankret i Socialpsykiatrisk Center Nordvest, og at intentionen med FriNoVa ikke er at skabe et nyt tilbud, men at skabe et sted, hvor borgere kan få viden om eksisterende tilbud.

Monica Hierwagen spurgte om FriNoVa samarbejder med LAP og gav udtryk for at LAP gerne vil samarbejde fremadrettet. Også i forhold til kompetenceudvikling af de borgere, der skal være værter på FriNoVa.

Jesper bakkede op om Monicas forslag og sagde, at det er bæredygtigt, at projektet bygges op ved brug af samarbejder med frivillige organisationer.

Lisbet Jørgensen spurgte, om ideen bag FriNoVa ikke kunne udbredes til andre dele af byen, da hun synes det lyder som et rigtig godt projekt.

Oplæg fra Vibeke Isabel Bena Thomsen, frivillig på FriNoVa

Vibeke fortalte om, hvad det at være frivillig har betydet for hende, og hvordan det at være frivillig kan udgøre en læring og kompetenceudvikling mod øget selvtillid og arbejdsevne. Vibeke understregede her vigtigheden af at nedbryde de skarpe grænser mellem lønnede ansatte og frivillige.

Vibeke bragte også begrebet social innovation på banen og refererede til bogen 'Sammen om velfærd'¹, hvori social innovation defineres ud fra fem parametre: Nyskabelse, realiserbarhed, at det virker bedre end eksisterende løsninger, at det imødekommer en kollektiv samfundsudfordring og at det er skabt af eller med ikke-offentlig aktører.

---

¹ Keller Lauritzen, John René & Frøhlich Hougaard, Karsten (2014): [*Sammen om velfærd – bedre løsninger med social innovation*](#). København: Gyldendal.

Vibeke nævnte et eksempel fra Aarhus Kommune, hvor man har givet mikrolån til kontanthjælpsmodtagere til at starte egen virksomhed.

Derudover talte Vibeke om vigtigheden af, at kommunen skal være mere modige og give slip. Projekterne skal ikke skabes af det offentlige, men derimod skal kommunen lade brugere og ildsjæle komme til. Brugerfrivillighed skal opfattes som en glidende udvikling af borgeren, forstået på den måde, at man måske starter med at kunne bidrage med små ting, men senere udvikler sig til at kunne tage mere ansvar. Måske kan det endda ende med at man får lidt løn for det?

Christina var enig i, at man skulle se på frivillighed som en vej til udvikling.

Fælles drøftelse

Jesper takkede for oplæggene.

Han fortalte, at Socialudvalget også er optaget af at finde disse nye muligheder og løsninger samt at arbejde med grænserne mellem medarbejdere og frivillige og med inddragelsen af borgerens netværk. Jesper sagde også, at det kræver mod, både fra kommunen og fra de frivillige, at arbejde mere med frivillighed. Han understregede, at det er vigtigt, at man sikrer, at ingen borgere føler sig udnyttet, og at der i den forbindelse måske er brug for nogle retningslinjer i forhold til brugerfrivillighed.

Erik Olsen argumenterede for vigtigheden af rehabilitering for psykisk syge borgere og fortalte, hvordan LAP arbejder meget med empowerment og myndiggørelse, idet det er afgørende, at borgeren generobrer og bliver agent i eget liv. Erik stillede forslag om, at man kunne følge den norske model og give borgere på kontanthjælp eller førtidspension ejerskab over deres ydelse således, at de kunne tilbyde den til arbejdsgivere som kompensation for funktionsnedsættelse i forbindelse med ansættelse i job.

Benedicte Møllegaard fortalte om vigtigheden af, at man som pensionist kan bruge sig selv og udnytte sin ekstra tid som frivillig. Hun stillede forslag om oprettelse af en base, hvor frivillige og brugere kunne mødes, matches og aftale aktiviteter baseret på ligestilling og et interessefællesskab. I sammenhæng hermed foreslog Benedicte yderligere, at der udvikles et kompetencekort til de frivillige, som bæres, når den frivillige er i aktivitet. Kortet skulle indeholde eksempelvis billede, profession, kompetencer og interesser. For uddybning se vedhæftede skriftlige oplæg fra Benedicte Møllegaard.

Lisbet Jørgensen udtrykte sin beklagelse over, at frivillighedstiltag såsom FriNoVa ikke findes på Amager. Derudover udtrykte hun sin

bekymring og kritik overfor kommende byggeri ved Arenagrunden som botilbud til svageste beboere fra Ringbo.

Dialogforum diskuterede erfaringer og udfordringer i forbindelse med undervisning og kvalificering af frivillige. Flere medlemmer af Dialogforum nævnte vigtigheden af kvalificering af frivillige, så kvaliteten i ydelser og tilbud til brugerne opretholdes.

Erik Olsen mente, at frivillighed er der, hvor man eksperimenterer, og at der er nogle ydelser og opgaver, som det er problematisk at overlade til frivillige med psykisk sårbarhed eller sindslidelse, eksempelvis administration.

I forlængelse heraf mente Vibeke Isabel Bena Thomsen, at man med fordel kunne skelne mellem kerne-, perifere og randopgaver i socialpsykiatrien. Hun uddybede, at det er lettere at tage frivillige ind i forbindelse med randopgaver uden tab af kvalitet i opgaveløsningen. Forudsætningen bliver så at der kan skabes en enighed om hvad kerneopgaverne i socialpsykiatrien er.

Erik Olsen sagde, at der er brug for flere samarbejdsaftaler, fx at *Vendepunkter* leverer ydelser til kommunen. Han fortalte i den forbindelse, at erfaringerne fra USA viser, at *Peer to Peer* er 10 gange billigere end den offentlige indsats, og at det virker bedre. Erik sagde derudover, at det er vigtigt i forhold til unge psykisk sårbare, at frivillighed er starten til at kunne vende tilbage til beskæftigelse. Når frivillighed virker, skal det blive til lønnet arbejde.

Erik sagde, at LAP godt kunne stå for at levere peer to peer ydelser i kommunen, men at det vil kræve midler til at kunne lønne 1-2 administrative medarbejdere.

Mette Fløjberg berettede om gode erfaringer med samarbejde mellem socialpsykiatrien og foreninger omkring udlån af frivillige, som er uddannede og specialiserede til dette område. Således undgås også, at der er mange instanser, der alle uddanner og kvalificerer frivillige til at være generalister frem for specialister.

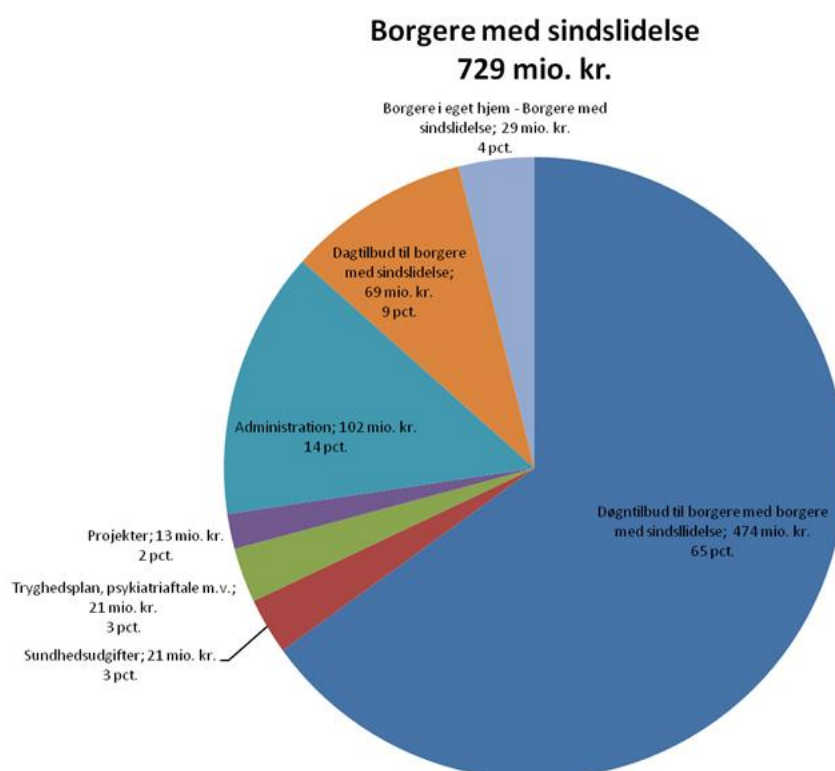
Jesper er enig med Mette Fløjberg om, at det er den vej, vi skal gå. Han nævner i den forbindelse også Headspace og siger, at kommunen ikke selv ville kunne løfte et sådant tilbud.

Vibeke Isabel Bena Thomsen nævnte, at det er hendes indtryk, at der eksisterer et vist modspil mellem kommunen og regionen, som er problematisk i forbindelse med strukturelle tiltag såsom forkortet behandlingstid.

Erik Olsen argumenterede i forlængelse heraf for, at midlerne burde fordeles anderledes mellem regionen og kommunen, idet

rehabilitering og genetableringen af livet efter hospitalsindlæggelse udgør en langt vigtigere indsats end selve indlæggelsen og behandlingen. Han rettede spørgsmål til Jesper Christensen om, hvor mange penge Københavns Kommune bruger på socialpsykiatrien.

Som svar på Erik Olsens spørgsmål viser nedenstående figur Socialforvaltningens årlige forbrug på socialpsykiatrien. Det fremgår af figuren, at Socialforvaltningen årligt bruger 729 mio. kr på socialpsykiatrien.

Andrea Hermansen fortalte om Sydhavnskompagniet som et eksempel på en god anvendelse af frivillige. Eksempelvis arbejder man her på at bruge de kompetencer, brugerne har i forvejen, ligesom man arbejder med uddannelse af brugerne. Der er desværre ikke råd til at ansætte dem.

Erik Olsen bemærkede, at der også er behov for nytænkning indenfor hjemmeplejen for at begrænse antallet af forskellige personer, der kommer i brugerens hjem.

Jesper Christensen fortalte, at der arbejdes med dette i et andet fricenterforsøg.

Flere medlemmer af Dialogforum nævnte, at den nye kontanthjælpsreform begrænser kontanthjælpsmodtageres mulighed for at arbejde som frivillige.

5. Orienteringer

Orienteringer fra forvaltningen

Kort orientering om Ringbo

Kommunen har igangsat en række initiativer som følge af drabet på Ringbo. Socialforvaltningen har afgivet en redegørelse til Socialministeriet om initiativerne, som blandt andet er øget politisamarbejde og et styrket samarbejde med Regionen i forhold til, at der nu er tilknyttet en sygeplejefaglig konsulent på Ringbo, der fungerer som bindeled til den psykiatriske behandling i regionen.

Som det også blev omtalt til sidste møde i Dialogforum er lukningen/udflytningen fra Ringbo planlagt til sommeren 2016.

Ansøgning om akuttilbud

Forvaltningen har ansøgt satspuljen for etablering af socialt akuttilbud med ca. 5 akutte overnatningspladser til borgere i egen bolig, der oplever en akut psykisk krise. Dette behov er stigende blandt andet som følge af, at flere bor i eget hjem frem for i botilbud. Intentionen er, at det kan give en tryggere overgang fra fx udskrivning fra sygehus til eget hjem. Forvaltningen forventer svar fra ministeriet i september 2014. Hvis forvaltningen får midlerne vil akutpladserne åbne i april 2015.

Orientering om udskrivningskoordinatorer

I forbindelse med kontanthjælpsreformen er der kommet et nyt tilbud om, at borgere, der udskrives fra indlæggelse i Regionen, kan få tilknyttet en "Udskrivningsmentor". Formålet er, at udskrivningsmentoren skal hjælpe med at koordinere borgerens forskellige indsatser og etablere et normalt hverdagsliv med henblik på at understøtte borgerens vej til job og uddannelse.

Ydelsen varetages af Socialcenter København i samarbejde med psykiatrien for Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen. Udskrivningsmentoren er en ansat i Socialcenter København, ikke en anden bruger eller frivillig.

Målgruppen er borgere på overførselsindkomst eller selvforsørgende, som på sigt ønsker at komme i job, som udskrives fra psykiatrisk indlæggelse. Man kan få en udskrivningskoordinator ved selv at henvende sig i Socialcenter København eller ved, at Regionen eller en anden offentlig indsats, man er i kontakt med, henvender sig til Socialcenter København.

Borgere i målgruppen har ret til et tilbud om mentorstøtte i op til 3 måneder forud for udskrivelse og for en periode på 6 måneder i alt.

Udskrivningsmentorer er ikke det samme som projektet "Den gode udskrivning". "Den gode udskrivning" var et satspuljeprosjekt, som løb

fra 2010 til 2012, hvorimod ”Udskrivningsmentorer” er indskrevet i beskæftigelseslovgivningen i forbindelse med kontanthjælpsreformen. *Offentliggørelse af statistik i Handicapcenter København og Socialcenter København.* Socialforvaltningen arbejder på at offentliggøre statistik omkring klagesager, sagsbehandlingstider mm. for sager behandlet i Handicapcenter København og Socialcenter København.

Socialudvalget har besluttet, at oplysningerne om klager mm. skal offentliggøres løbende. Før der lægges data ud på kommunens hjemmeside, vil Socialforvaltningen gerne have nogle input omkring, hvilke data borgerne, der er i kontakt med de to myndighedscentre, vil være interesserede i og hvor de skal være tilgængelige for, at borgerne ser dem. Derfor inviteres medlemmer af Dialogforum til et møde, hvor dette diskuteres.

Flere medlemmer af Dialogforum udtrykte utilfredshed med klagemulighederne og sagsbehandlingen af klager. Erik Olsen foreslog i den forbindelse ’kvalitetskontrol og monitorering’ som tema til Dialogforum.

Tina Pauli gjorde opmærksom på et evt. problem. Tina fortæller, at hun har hørt at antallet af klager til forvaltningen er faldet. Samtidig kender hun mange, der venter meget længe på afgørelser. Det er misvisende, hvis det faldende antal klager er grundet, at borgere ikke orker at klage.

Erik Olsen sagde, at det vigtigste ikke er, hvor mange klager der er, men at rette op på fejlen, når den sker.

Seks medlemmer af Dialogforum tilkendegav interesse for at deltage i mødet om offentliggørelser af klager, sagsbehandlingstider mm. Medlemmerne vil blive kontaktet efterfølgende pr. mail.

Orienteringer fra medlemmerne

Forud for mødet er der indgivet en skriftlig orientering fra Robert Refby. Jesper læste orienteringen op. Denne orientering er vedhæftet dette referat. Jesper fortalte i denne sammenhæng, at han vidste, at Frederiksberg kommune har trukket deres støtte fra Muhabet.

Olaffa Christensen spurgte, hvordan man får fat i de frivillige, hvis man gerne vil rejse udenbys. Olaffa pointerede derudover, at man skal være opmærksom på, hvor meget man kan pålægge de frivillige. Sidst spurgte han, hvorfor FriNoVa kun var for de unge.

6. Næste møde

Det næste møde i Dialogforum finder sted onsdag d. 12. november 2014 kl. 14.00-16.00.

Her mødes Dialogforum med Socialudvalget kl. 15.00-16.00, men der afholdes formøde kl. 14.00-15.00 for at aftale, hvad der skal drøftes. Mødet finder sted i Udvalgsværelse D på Københavns Rådhus. Bemærk at det er et andet lokale end det, Dialogforum normalt mødes i.

Oplysninger om møderne kan desuden findes i mødekalenderen, som er vedlagt dette referat og som kan findes på Dialogforums hjemmeside på www.kk.dk/dialogforum. Godkendte referater kan ligeledes findes på hjemmesiden.

7. Evt.

Benedicte Møllegaard informerede om en ny ordning på Center Nørrebro i forbindelse med Vision 2017. Der er blevet etableret et samarbejde mellem voksenenheden og Thorupgården, hvor medarbejdere fra voksenenheden kommer på besøg på Thorupgården hver fredag formiddag for at hjælpe og besvare brugernes spørgsmål om eksempelvis økonomi og flytning. Intentionen er at skabe større synlighed og forbedre kommunikationen overfor borgerne. Ordningen kører over en prøveperiode på 4 uger.

Ved spørgsmål eller anden henvendelse kan sekretariatet for Dialogforum kontaktes på dialogforum@sof.kk.dk